

[Miljøministeren]

de alvorlige problemer, de har. Det er klart, at her har vi social- og sundhedssektoren inde i billedet. Det er her, problemerne først og fremmest kommer. De ældre øboer, der ønsker at leve den sidste del af deres liv på øerne nær familie og venner, har på mange øer ikke muligheder for at blive hjulpet i hjemmet eller bo i en beskyttet bolig, og så bliver resultatet jo ofte, at de må transporteres over på fastlandet og leve deres sidste tid dér. Enhver kan forstå, hvad det kan betyde, specielt for en øbo. Vi er nødt til også her at finde de rigtige løsninger.

Det er en opmuntring at mærke den forståelse, der er her i folketinget for en særlig indsats, for, at det er nødvendigt med denne særlige indsats for, at vi kan bevare de små øer som levende lokalsamfund. Det kræver jo økonomisk velvilje, men det kræver også, at alle offentlige myndigheder viser stor administrativ smidighed. Det kræver yderligere, at man er opmærksom på, at der i lovgivningen må skabes ventiler, således at man kan tage særlige hensyn til de små øsamfund.

Når man fra fru Anne Grete Holmsgårds side spørger direkte: er regeringen så indstillet på at søge disse dispensationer? vil jeg svare: det er ganske klart, også på baggrund af den holdning, folketinget har, vores opgave nu – og det er en glædelig opgave – at søge de områder, hvor dispensation er nødvendig, og hvor mulighederne kan være. Og skulle det knibe med mulighederne, så glæder det mig, at jeg har folketingets opbakning til at søge mulighederne skabt.

Jeg finder det også meget vigtigt, at der åbnes muligheder for, at staten kan yde økonomisk støtte til nogle af de initiativer og projekter, der specielt sigter på at bedre levevilkårene på de små øer. Det er jo baggrunden for, at lovforslaget om trafikstøtten netop indeholder en sådan mulighed.

Hr. Erik Holst var inde på problemerne omkring den manglende holdning fra regeringens side. Det er min opfattelse, at hr. Erik Holst helt klart forstod, at her var en meget positiv holdning, som jo først og fremmest manifesterer sig i en åbenhed over for folketinget for netop at få de intentioner frem, som vi har brug for.

Der blev også spurgt, om man kunne løfte sløret for, hvad man eventuelt kunne tage fat på. Må jeg sige først, at det vil vi da selvfølgelig i den kommende tid tage fat på i form

af, at vi vil bearbejde det materiale, der nu er kommet frem, sammen med de forslag og de ideer, der ligger i redegørelsen. Hr. Erik Holst går videre og spørger: er man indstillet på også at tage kontakt med landbrugsministeren, ikke mindst i det alvorlige spørgsmål om at udvikle landbruget, således at andre driftsformer, nye produkter o.lign. kan komme ind? Hertil vil jeg sige, at det vil jeg betragte som en kær opgave. Landbruget er jo et helt centralt erhverv på de fleste af øerne. Antallet af landbrugsejendomme og antallet af beskæftigede inden for landbruget er imidlertid meget stærkt faldende, og vi kan jo komme på øer, hvor man kan opleve, at få landbrug driver de øvrige landbrug. Hvad vil der ske, når befolkningen, der bor på disse landbrugsejendomme, dør ud? Ja, vi kan næsten ikke forestille os, hvad man så vil bruge disse ejendomme til. Her er det netop, at initiativerne skal sættes ind. F.eks. ved eventuel omlægning af landbruget, så vi kan få familierne tilbage i bygninger med specialproduktion. Kan det ikke lade sig gøre, ja men så var det jo en idé at gå vejen over småindustri. Er den mulighed der heller ikke, ja men så kunne man måske gå andre veje. Hvad med en lille institution, som vi så på én af øerne, og som fungerede ganske glimrende? Omgivelserne er jo pragtfulde. Vi må være meget fleksible, når det drejer sig om at få fat på disse initiativer.

Hvis de små øsamfund skal overleve, er det meget vigtigt, at den udvikling, vi har inden for landbruget, vendes. Man skal måske overveje andelsbrug, forpagtningsordninger, men først og fremmest andre dyrkningsformer.

Men det er jo ikke bare landbruget, men også industrien og håndværkerne, der er problemer for. Her er behov for nytænkning. Vor erhvervs politik er naturligt nok udformet ud fra andre forudsætninger end dem, der er på de små øer. Der er behov for at udvikle løsninger, der netop passer til øernes specielle behov. Man kunne forestille sig for eksempel specialiserede virksomheder, som måske baserer deres virksomhed på afgrøder fra landbruget. Jeg var meget glad for, at fru Anne Grete Holmsgård beskæftigede sig med disse små håndværkerhuse. Jeg tror, her ligger en god vej at gå.

Er der nu også sikkerhed for, at det er sådan, at den støtte, der gives, ikke pludselig